

Notă informativă
la proiectul hotărârii Guvernului privind aprobarea Regulamentului
Inspectoratului protecție internă și anticorupție

1. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ

Urmare a aprobării noului Regulament privind organizarea și funcționarea Ministerului Afacerilor Interne aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.693 din 30.08.2016 se impune ajustarea și optimizarea structurii subdiviziunilor subordonate și instituțiilor din subordinea Ministerului.

Proiectul hotărârii Guvernului a fost elaborat de către Ministerul Afacerilor Interne și în vederea aducerii în concordanță a cadrului normativ în vigoare la prevederile Legii nr.98 din 04 mai 2012 *privind administrația publică centrală de specialitate*, hotărârii Guvernului nr.1001 din 26 decembrie 2011 „*Privind punerea în aplicare a unor acte legislative*”, hotărârii Guvernului nr.693 din 30 august 2017 „*Cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Afacerilor Interne*” și Hotărârii Parlamentului nr.56 din 30.03.2017 privind aprobarea Strategiei naționale de integritate și anticorupție pentru anii 2017–2020.

De asemenea, întru implementarea prevederilor *Legii integrității nr. 82 din 25 mai 2017*, prin care Ministerul Afacerilor Interne a fost inclus în componenta autorităților anticorupție pe lângă Centrul Național Anticorupție, Autoritatea Națională de Integritate, Procuratura Anticorupție și Serviciul de Informații și Securitate (*art.43*) la nivelul Ministerului Afacerilor Interne urmează să fie constituită subdiviziunea de protecție internă și anticorupție.

Responsabilitatea pentru constatarea și examinarea manifestărilor de corupție revine autorităților anticorupție în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală și ale Codului contravențional. În același timp, art. 49 al *Legii integrității nr. 82 din 25 mai 2017* stabilește atribuțiile cu care sunt investite autoritățile anticorupție la investigarea actelor de corupție și a actelor conexe acestora.

Concomitent, legea prenotată atribuie entităților publice un șir de responsabilități în vederea întreprinderii măsurilor obligatorii de asigurare și consolidare a integrității instituționale și profesionale. Prin urmare, MAI are sarcina de a constata, preveni și combate manifestările de corupție în rîndul personalului său.

Totodată, s-a ținut cont și de prevederile Regulamentului cu privire la asigurarea regimului secret în cadrul autorităților publice și al altor persoane juridice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1176 din 22.12.2010, în ce vizează fortificarea subdiviziunii de protecție a informațiilor atribuite la secret de stat.

2. Principalele prevederi, evidențierea elementelor noi

Proiectul hotărârii Guvernului „*Cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului protecție internă și anticorupție al Ministerului Afacerilor Interne*” stabilește forma organizatorico-juridică al Inspectoratului, competențele, atribuțiile, modul de organizarea a activității Inspectoratului, structura și efectivul-limită al acestuia.

Inspectoratul protecție internă și anticorupție urmează a fi creat în cadrul MAI prin reorganizarea actualului Serviciu protecție internă și anticorupție al MAI.

Misiunea Inspectoratului va consta în asigurarea securității interne a sistemului administrativ al MAI și structurilor organizaționale din sfera de competență a ministerului protecția personalului acestora și a informațiilor atribuite la secret de stat împotriva amenințărilor, vulnerabilităților și riscurilor susceptibile să periclitizeze siguranța sistemului afacerilor interne, supravegherea și controlul respectării legislației și disciplinei de serviciu de către personalul sistemului administrativ al MAI și structurilor organizaționale din sfera de competență a ministerului, prevenirea și combaterea manifestărilor de corupție și conflictelor de interes în care ar putea fi implicați aceștia.

În vederea realizării misiunii sale, Inspectoratul va avea următoarele funcții de bază:

- asigurarea securității interne a sistemului administrativ al MAI și structurilor organizaționale din sfera de competență a ministerului;
- protecția personalului MAI, în limitele competenței;
- protecția informațiilor atribuite la secret de stat;
- prevenirea și combaterea manifestărilor de corupție și conflictelor de interes în cadrul sistemului administrativ al MAI și structurilor organizaționale din sfera de competență a ministerului;
- constatarea și investigarea infracțiunilor și contravențiilor, în limitele competenței, conform legislației;
- organizarea și realizarea activităților de prevenire în domeniul securității interne și anticorupției;
- supravegherea și controlul respectării legislației și disciplinei de serviciu de către personalul MAI.

Odată cu înființarea SPIA, conducerea MAI a demonstrat intenția și dorința de a lupta împotriva corupției la toate nivelurile ierarhice și în toate domeniile de activitate specifice instituției. Din 2014 până în prezent, SPIA a reușit să facă față misiunii încredințate, reușind să se impună pe segmentul anticorupție la nivel instituțional și național, în detrimentul resurselor insuficiente atât financiare cât și de personal.

În rezultatul analizei funcționale din 2015 și evaluării sistemului de protecție internă și anticorupție în cadrul MAI din 2017, experții internaționali calificați în domeniul de referință au apreciat rolul Serviciului pe segmentul de competență, intervenind cu unele recomandări în vederea fortificării capacităților SPIA, prezentînd în acest sens și unele viziuni a structurii Serviciului și efectivului-limită necesar (*157 de unități de personal*) pentru a face față misiunii încredințate (*structura se anexează*). Reieșind din cele descrise de experți, specificul de activitate și cerințele față de exercitarea misiunilor Inspectoratului, se propune ca minimul necesar de personal să fie cel puțin 100 unități, adică numărul existent la moment, pentru a putea acoperi toate domeniile de activitate.

Experții au recomandat instituirea în cadrul SPIA a patru direcții subordonate care să asigure domeniile de protecție internă și anticorupție la nivelul autorităților administrative subordonate MAI (*IGP, IGPF, IGSU și DTC*).

Este de menționat că atât Procuratura Anticorupție, cât și Centrul Național Anticorupție susțin viziunea consolidării capacităților deja existente ale SPIA și crearea în componența Serviciului a structurilor anticorupție dedicate subdiviziunilor subordonate MAI, în mod special IGP.

În același timp, autoritățile respective au atras atenția asupra faptului că angajații structurilor de securitate internă ale subdiviziunilor subordonate MAI trebuie să dispună de independență reală și imparțialitate în exercitarea atribuțiilor de serviciu. Acest lucru este imposibil de realizat eficient atît timp cît angajații structurilor respective sunt dependenți de conducătorii subdiviziunilor din care fac parte, fapt ce îi împiedică să se dedice totalmente și imparțial executării atribuțiilor funcționale.

Întru exercitarea calitativă a atribuțiilor ce-i revin, Serviciul a dezvoltat instrumente care contribuie semnificativ la documentarea infracțiunilor, excluderea cazurilor de divulgare a informației și imixtiune în activitatea de serviciu, cum ar fi: subdiviziuni de urmărire penală, asigurare operativă, tehnică specială, analiza informațiilor, precum și cadrul normativ de reglementare ce vizează asigurarea regimului secret, avertizorii de integritate, influența necorespunzătoare, monitorizarea stilului de viață, controlul special, etc.

Pentru îndeplinirea desăvârșită a atribuțiilor și responsabilităților Ministerului Afacerilor Interne, Inspectoratul protecție internă și anticorupție fiind o structură organizațională de specialitate separată în sistemul administrativ al Ministerului Afacerilor Interne, cu competență generală pe întreg teritoriul țării de realizare a funcțiilor de securitate internă, prevenire și combaterea corupției care prin reorganizarea Serviciului protecție internă și anticorupție urmează să păstreze misiunea, funcțiile și atribuțiile acesteia.

Regulamentul Inspectoratului protecție internă și anticorupție este constituit din 4 capitole: Capitolul I - Dispoziții generale, Capitolul II - Misiunea, funcțiile de bază, atribuțiile, drepturile și obligațiile, Capitolul III - Organizarea și funcționarea Inspectoratului și Capitolul IV Dispoziții finale și tranzitorii.

În conținutul proiectului sunt utilizate unele sintagme care nu se conțin actualmente în actele normative al Ministerului. Astfel, pentru o interpretare mai simplă a sintagmei „*aparatul central al MAI, autoritățile administrative și instituțiilor din subordine*” se propune sintagma „*sistem administrativ*” iar pentru sintagma „*autoritățile administrative și instituțiilor din subordine Ministerului*” cuvintele „*structurile organizaționale din sfera de competență a Ministerului*”.

3. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea proiectului hotărârii Guvernului „*Cu privire la aprobarea Regulamentului Inspectoratului protecție internă și anticorupție*” necesită unele cheltuieli neesențiale din contul bugetului de stat, fiindcă se propune doar reorganizarea Serviciului în Inspectorat, cu păstrarea aceluiași număr de personal (100 unități) și exercitarea, în mare măsură, a acelorași atribuții.

4. Rezultatele scontate

Ca urmare a implementării prezentului proiect se propune fortificarea și consolidarea capacităților Inspectoratului în domeniile de competență de o importanță majoră pentru sistemul afacerilor interne.

Inspectoratului protecție internă și anticorupție va avea misiunea de prevenire și contracarare a amenințărilor, vulnerabilităților și riscurilor susceptibile să compromită securitatea sistemului administrativ al MAI și structurilor organizaționale din sfera de competență a ministerului, coordonare, sprijin,

îndrumare și desfășurare a activităților de prevenire și combatere a manifestărilor de corupție la nivelul sistemului administrativ al MAI și structurilor organizaționale din sfera de competență a ministerului, ridicarea imaginii poliției în societate, asigurarea transparenței Inspectoratului în cazul dosarelor de rezonanță în care sunt implicați angajații MAI, interoperabilitatea angajaților în soluționarea conflictelor de interese, reacționarea promptă la sesizările, comunicările și alte informații despre ilegalitățile comise de către personalul MAI, parvenite la linia specializată 1520. În rezultatul analizelor elaborate va prezenta studii, analize și prognoze referitoare la evoluția manifestărilor de corupție în cadrul sistemului administrativ al MAI și structurilor organizaționale din sfera de competență a ministerului și va înainta ministrului propuneri de soluționare a problemelor identificate, precum și înăsprirea măsurilor de prevenire și curmare a angajării în cadrul sistemului administrativ al MAI și structurilor organizaționale din sfera de competență a ministerului a persoanelor care ar periclita securitatea instituțională.

5. Transparența în procesul decizional

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239 din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul a fost plasat pe portalul guvernamental www.particip.gov.md și pagina oficială a MAI în rețeaua internet, directoriul „Transparența”/„Consultări publice”.

Ministru

Alexandru JIZDAN